

Od 6—13. septembra 1962. održan je u Burg Wartensteinu u Austriji simpozij organiziran za Wenner-Gren Foundation for Anthropological Research, na temu »Kulturni razvitak Maya«.

Ideja za ovu konferenciju stvorena je 1960/61. ne bi li istraživači kulture Maja pristupili tom problemu sa stajališta antropološkog, etnološkog i lingvističkog.

Jedan je od osnovnih problema u činjenici da se područje Maja podijelilo u dvije države, Mexico i Guatemalu, pa se često jedinstveni etnološki problemi i građa tretiraju kroz nacionalnu podjelu.

Čini se da je upravo dozrelo vrijeme za integralnu konferenciju o problematici Maja sa svih antropološko-etnoloških aspekata.

Centralni problem konferencije usredotočio se na »genetičkom modelu«, te se arheološkim i lingvističkim podacima pokušalo osvijetliti stanje znanja o socijalnoj strukturi starih i suvremenih zajednica. Na kraju konferencija se suglasila da se rezultati sakupe u posebnoj ediciji koja bi uključila originalne rukopise.

Ova značajna publikacija obuhvatila je niz prominentnih istraživača na čelu s Evon Z. Vogtom, kojih radovi tretiraju u najširem smislu integralni problem kulturnog razvitka Maja. Clanci su pisani na engleskom i španjolskom jeziku, dok je opsežni rezime štampan na engleskom.

U tom rezimeu Evon Z. Vogt daje i ocjenu tretiranih problema; osnovna tema o kulturnom razvitku Maja raspravlja o pitanjima porijekla i diferencijacije Maja, o lingvistici i arheologiji, o hijeroglifima i socijalnoj strukturi. Na taj je način ova publikacija, kao pisani dokument konferencije, revidirala starija stajališta i rezultate o kulturnom razvitku Maja, iznijela nove metode u daljnjem proučavanju njihova kulturnog razvitka i okupila niz starijih i novijih istraživača koji se bave tom problematikom.

Sanja M. Lazarević

XI KONGRES SAVEZA UDRUŽENJA FOLKLORISTA JUGOSLAVIJE

(Novi Vinodolski 24—28. IX 1964)

Ovogodišnji jubilarni kongres posvećen Ivanu Mažuraniću i Vuku Karadžiću folkloristi Jugoslavije održali su u Novomu Vinodolskom u čast 150-godišnjice rođenja hrvatskog pjesnika koji je u njemu ugledao svjetlo dana i proveo prvu mladost.

Jubilarni karakter kongresa odrazio se i u temama: 1. Folklor Hrvatskog primorja i Kvarnerskih otoka; 2. Mažuranići i narodno stvaralaštvo (u povodu 150-godišnjice rođenja Ivana Mažuranića); 3. Folklor u djelima Vuka Stefanovića Karadžića (u povodu 100-godišnjice smrti); 4. Narodno stvaralaštvo oko smrti. Pogrebni običaji; 5. Estetika narodnog stvaralaštva i današnja umjetnost.

Kongresu je prisustvovalo 150 što domaćih, što stranih učesnika. Strani su došli iz Sovjetskog Saveza (2), Mađarske (1), Bugarske (4), DR Njemačke (3), SR Njemačke (2), Čehoslovačke (6), Rumunjske (1), Danske (1).

Kongres je svečano otvorio dr Jovan Vuković, predsjednik Saveza, a pozdravili su ga u ime mjesnih vlasti predstavnik kotara Rijeka i predsjednik općinske skupštine Crikvenica drug Kalanj, zatim predstavnici Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Srpske akademije nauka, Etnološkog društva Jugoslavije, učesnici iz SSSR-a, Čehoslovačke, Bugarske.

Nakon svečanog otvorenja prešlo se na radni dio kongresa, i to na prvu temu »Folklor Hrvatskog primorja i Kvarnerskih otoka«.

Prikaz i obradba folkloru kraja u kojem se održava kongres postala je već tradicija svih kongresa folklorista Jugoslavije, pa je to učinjeno i ove godine solidno i vrlo uspješno. Uvodni referat o temi »Historijski i etnografski prikaz Hrvatskog primorja« dala je sažeto i naučno fundirano Radmila Matejčić. Presjek gospodarskih prilika u posljednjih stotinjak godina dao je Anđelko Radetić u referatu: »O narodnoj ekonomiji Novoga Vinodolskog«. Davorin Ježić u referatu »Folklor Novoga Vinodolskog« prikazao je još živi novljanski pučki umjetnički izraz pokreta, riječi, običaja. Jelka Ribarić-Radauš u referatu »Nošnja Hrvatskog primorja« prikazala je genezu narodne nošnje našeg Primorja, s osobitim osvrtom na žensku nošnju. »Muzički folklor Hrvatskog primorja« bio je opsežan i magnetofonskim snimcima ilustriran referat Vladimira Fajdetića. Ive Jelenović govorio je o dodirnim tačkama krčkog i novljanskog folkloru, dok je Mira Sertić prikazala narodnu književnost čakavskog narječja. Nikola Bonifačić Rožin (»Pokladna sudenja u Novom Vinodolskom«) prikazao je osobitosti novljanskog mesopusta. Aleksandar Freudenreich (»Kuća Hrvatskog primorja«) sažeto i dokumentirano govorio je o karakteristikama primorske ruralne arhitekture i ukazao na zakonitost njene uvjetovanosti podnebljem i materijalom. Izlaganja Radmile Matejčić, Jelke Ribarić-Radauš i Aleksandra Freudenreicha bila su popraćena projekcijama vrlo dobrih kolor-dijapozitiva.

Najavljeni uvodni referat druge teme »Uloga Mažuranića u našoj kulturi« prof. Ive Frangeša nije pročitan, kao ni referat prof. Ljudevita Jonkea, jer su, nažalost, bili spriječeni da prisustvuju kongresu. Lj. Jonke poslao je referat, koji će biti objavljen u kongresnom zborniku. Referate su pročitali J. Vuković (»O strukturi Mažuranićeva deseterca«), S. Orović (»Folklor u djelima Ivana Mažuranića«), T.